

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۰/۰۵/۱۰

لیکوال او شناند نظر محمد مطمئن

د تړون منل یې مجبوریت، ماتېدل یې زړه غواړي

خلیلزاد وایي چې مذاکرات معامله ده، یو څه سړی ترلاسه کوي او څه له لاسه ورکوي. د امریکا - طالبانو مذاکراتو کې لاندې راکړې ورکړې وشوي:

الف: امریکا له طالبانو غوښتل چې القاعده او نورې اسلامپاله جنګیالی ډلې وغندي، مګر جوړجاړی پر دې شو چې طالبان له القاعدې سره پریکون اعلان کړي.

ب: طالبانو غوښتل چې بهرني پوځیان په ۳، ۶ او یا ۹ میاشتو کې ووځي، پریکړه پر ۱۴ میاشتو وشوه.

ج: امریکا له طالبانو نږدې یو کال په اوربند چني ووهلي، بالاخره د جګړې په کمښت جوړجاړی وشو.

د: طالبانو ویل تر څو له امریکا سره د مذاکراتو پایله معلومه نه شي، بین الافغاني مذاکرات نه کوي، مګر په ماسکو او دوحه کې یې مقدماتي بین الافغاني ناستې بالاخره ومنلي.

ه: امریکا له طالبانو غوښتل چې د تړون تر لاسلیک وروسته، له افغان امنیتي ځواکونو سره دفاعي حالت ومني، مګر طالبانو د ولایتونو پر مرکزونو او لویو ښارونو، د لویو بریدو، نه کول ومنل.

ز: طالبانو نه غوښتل چې د ۵ زره بندیانو د خلاصون اړوند له افغان چارواکو سره مخامخ خبرې وکړي، بالاخره یې کابل ته پلاوی راولیږي، او دلته په یاده موضوع کې لېږني وشوي.

ح: طالبانو غوښتل چې د امریکا - طالبانو د تړون د عملي کیدو تضمین چین او روسیه وکړي، مګر جوړجاړی پر دې شو چې پرته له تضمین څخه تړون لاسلیک شي.

ط: طالبانو غوښتل چې له تړون وروسته، په بشپړ ډول د امریکا هوایي بریدونه ودرول شي، مګر جوړجاړی پر دې شو، چې امریکا د افغان امنیتي پوځیانو څخه د دفاع لپاره هوایي حملې کولای شي.

امریکایان د تړونو ماتولو مخېنه لري، دوی له روسیې، چین، جاپان، جرمني، فرانسې، ترکیې او ایران سره رسمي تړونونه مات کړي، د نړیوال خوندي اقلیم تړون یې نه دی منلی، د ملګرو ملتونو له ډیرو تړونو په شا شوي، او تر ټولو ډیر د ملګرو ملتونو تړونونه د امریکا لخوا ویتو شوي. اوس چې ملګري ملتونه غواړي په ټوله نړۍ کې د کورنا میکروب له کبله اوربند اعلان شي، امریکا یې نه مني.

له طالبانو سره د امریکا تړون، هم یې منل د امریکا مجبوریت دی، او هم یې ماتېدل زړه غواړي. امریکایان فکر کوي چې بالاخره به له طالبانو یو څه ترلاسه کړي، چې په راتلونکي کې هم د دوی لاسونه له افغانستان څخه وتلي نه وي.

د امریکا لپاره بله ستونزه دا شوه، له طالبانو سره د تړون له امله، د دوی او افغان امنیتي ځواکونو تر منځ هم بې باوري منځته راغلي، او کیدای شي په راتلونکي کې د افغان امنیتي ځواکونو لخوا هم ننګوني ورته زیاتي شي.

امریکایانو او افغان حکومت فکر کاوه چې د امریکا-طالبانو له تړون وروسته به د طالبانو جنګیالی له نورو وسلوالو ډلو سره یو ځای شي، او د طالبانو ضد جګړې به زور ومومي، مګر ولېدل شول چې له تړون وروسته د طالبانو وحدت لا زیات قوي او جګړو ته یې زور ورکړ، بلخوا هره ورځ افغان امنیتي ځواکونه له طالبانو سره یو ځای کيږي.

چین، روسیه او ایران هم دیته منتظر دي چې امریکا په افغانستان کې له لا زیاتو ستونزو سره مخ شي. اروپایي ټولنه، کیدای شي د امریکا په خوښه به اوبه خروي چې ماهیان په کې ونیسي، تر ډیره د افغانستان په قضیه کې یو طرفه عمل کوي، پداسې حال کې چې افغانان غواړي په راتلونکي کې له اروپایي هیوادو سره ښې اړیکې ولري. مګر د اروپایي ټولني اوسنی استازی رونالد کوبیا له افغان ولس سره د ښو اړیکو جوړولو وړتیا ونه ښودله، ډیر ځله داسې څرګندوني کوي چې د افغانستان د ولس په ګټه نه وي.

که د امریکا خوښه نه وای، ډاکټر عبدالله د موازي حکومت جوړېدل نه شواي کولای، او که د خلیلزاد خوښه وای، ډاکټر غني ولسمشر نه شواي اعلانېدای.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په خیر و لولئ

د امریکا سیاسي اداره "ولسمشر ټرمپ او مایک پمپيو" په افغانستان کې جگړه پای ته رسول، او پنتاگون + سي آی اې دا جگړه جاري ساتل غواړي. کټ مټ د روسانو د یرغل د تجربې تکرار دی، روسي جنرالانو په افغانستان کې پر جگړه ټینګار درلود، او د روسیې د هغه وخت ولسمشر گورباچوف او بهرنیو چارو وزیر شورونازي جگړه پای ته رسېدل غوښتل.

د ډاکټر نجیب الله وخت کې روسانو ډیره هڅه وکړه چې په هیواد کې عملاً دوه مرکزیته "کابل او مزار شریف" وي. د ډاکټر نجیب او ببرک کارمل په مشرې پرچم ډلو منلي وه، مگر خلقي مشرانو سید محمد گلابزوی او شاه نواز تني یې مخالفت وکړ.

د خلیزاد له وروستې مرکې ښکاري چې هیواد کې ۳ مرکزیته "شمال، جنوب او مرکزي افغانستان" وي. مگر دا کار ناشونی دی.

د ببرک کارمل او ډاکټر نجیب وخت کې دفاع وزارت او ملي امنیت له پرچم ډلې، کورنیو چارو وزارت چې هغه وخت یې له دفاع وزارت څخه امکانات زیات و، خلقيانو ته ورکړل شوی و. د نجیب په لومړي وخت کې یاد دواړه وزارتونه له خلقيانو سره وو.

د ډاکټر غني او ډاکټر عبدالله په نوي معامله کې ویل کېږي چې دفاع وزارت به له ډاکټر غني او کورنیو چارو وزارت به له ډاکټر عبدالله، ملي امنیت کې گماری به په مساوي ډول دواړه کوي.

روسانو له افغانستان څخه تر وتلو مخکې د ۵ الی ۷ کلونو لپاره د هغه وخت افغان حکومت سره هر ډول نظامي، مالي، لوژیستيکي او انساني مرستې وکړي، تر څو کورنی جگړه دلته جاري وساتل شي.

امریکا/ناتو + اروپایي ټولنه هم غواړي، که بین الافغاني خبرې پایله نه ورکوي، نو دلته باید کورنی جگړه جاري وساتل شي.

زما په آند چې امریکایان له افغانستان څخه ووځي، که چیرته بین الافغاني مذاکرات پېل نه شي، نو بیا به ځینې بهرنی کړي، ځینې گاونډي هیوادونه او ځینې کورنی کړی د افغانستان د نارامه کېدو، سولې ته نه رسېدو او بالاخره د هیواد د ټوټه کېدو هڅې کوي.

په کار ده چې په هیواد کې تلپاتې سولې ته د رسېدو لپاره ښکېل اړخونه انعطاف وکړي، او هغوی چې یو باثباته او پر خپل ځان بسیا افغانستان ته ژمن وي، یو له بل سره لاسونه ورکړي، او په ښکېلو اړخونو فشار راوړي چې بین الافغاني مذاکرات پېل او پر همه شموله افغان نظام باندې توافق ته ورسېږي.

پای